

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tat-3 ta' Marzu, 2005

Citazzjoni Numru. 1186/1999/1

Reuben u Maria Tania konjuġi Briffa

Versus

Metallic Services Limited

F'din il-kawża l-atturi qegħdin ifittxu għad-danni li ġarrbu meta s-soċjetà konvenuta ma wettqitx appalt skond ftehim bejn il-partijiet.

Fiċ-ċitazzjoni l-atturi jgħidu illi huma s-sidien ta' *truck* li kien konsenjat lis-soċjetà konvenuta aktar minn tliet snin qabel ma nfeŧhet il-kawża sabiex isirulu xi xogħlijiet li kellhom jitlestew fi żmien xahar u nofs jew, l-aktar, xahrejn. Għalkemm għadda dan iż-żmien kollu, is-soċjetà konvenuta baqgħet ma lestietx ix-xogħlijiet li ntrabtet li tagħmel, minkejja l-ittri legali u l-ittra uffiċjali li ntbagħtulha, u minkejja l-ammissjonijiet tar-rappreżentant tal-konvenuta. Barra minn hekk, matul dan iż-żmien, il-konvenuta żarmat xi biċċiet tat-*truck* u ħalliet l-iskeletru barra fit-triq, u minħabba f'hekk nies mhux magħrufa ġarrew xi partijiet mit-*truck*, fosthom *windscreen*, l-armar

ta' ġewwa, u l-*steering wheel*, fost f'wejjeġ oħra. Matul dan iż-żmien ukoll l-attur ma setax jinqeda bit-*truck*, u kellu jinqeda b'mezzi oħra minflok, u minħabba f'hekk l-atturi ġarrbu u qegħdin iġarrbu danni ta' kuljum.

Billi għalxejn sejħu lill-konvenuta biex tagħmel tajjeb għal dan u biex tersaq għal-likwidazzjoni u l-ħlas tad-danni, l-atturi fetħu din il-kawża u qegħdin jitolbu illi l-qorti:

1. tgħid illi s-soċjetà konvenuta naqset milli twettaq ix-xogħlijiet li ntrabtet li tagħmel fi żmien raġonevoli, u li minħabba f'dan in-nuqqas l-atturi ġarrbu danni li għalihom għandha twieġeb il-konvenuta;
2. tillikwida d-danni; u
3. tikkundanna lis-soċjetà konvenuta tħallas id-danni hekk likwidati flimkien ma' l-ispejjeż, fosthom għaxar liri (Lm10) għall-konsult, l-ispejjeż ta' mandat ta' sekwestru ipprezentat flimkien maċ-ċitazzjoni, dawk ta' ittra ufficjali tal-25 t'Awissu 1997, u dawk ta' tliet ittri legali.

Is-soċjetà konvenuta ressqet dawn l-eċċezzjonijiet:

1. qatt ma kien hemm żmien miftiehem biex jitlesta x-xogħol fuq it-*truck*;
2. il-konvenuta kemm-il darba kienet talbet lill-atturi jieħdu t-*truck* lura, u kien hemm ukoll appuntament għalhekk, iżda kienu l-atturi illi qatt ma marru għalih;
3. kull danni illi l-atturi jgħidu li ġarrbu ġarrbuhom b'nuqqas tagħhom stess u mhux tal-konvenuta, li, meta kienet magħfusa mill-atturi, offritilhom li jieħdu t-*truck* x'hin iridu, u kienu l-atturi illi, għalkemm ix-xogħol tlesta, baqgħu ma marrux għalih; u
4. id-danni li qegħdin jippretendu l-atturi huma esaġġerati u fittizji meta mqabbla ma' kemm jiswa t-*truck*.

Il-fatti li wasslu għal din il-kawża ġraw hekk:

L-attur xehed illi kellu *truck* li kellu xi sadid u difett fil-*gearbox*. Għalhekk ftiehem mas-soċjetà konvenuta biex tneħhi s-sadid u ftiehem ukoll ma' terza persuna biex jirranġa l-*gearbox* wara li l-konvenuta tkun lestiet ix-xogħol fuq is-sadid. L-attur xehed illi mal-konvenuta ftiehem fuq prezz u wkoll illi x-xogħol fuq is-sadid kellu jitlesta fi żmien ġimagħtejn u tliet ġimgħat l-aktar. Wara, dan iż-żmien bi ftehim żdied sa xahar u nofs jew xahrejn l-aktar.

Ix-xogħol ma nbediex fiż-żmien miftiehem. Wara xi żmien il-konvenuta bdiet iżżarma t-*truck* iżda x-xogħol baqa' ma sarx, u t-*truck*, żarmat, kien jinżamm barra fit-triq. L-atturi

kemm-il darba talbu lill-konvenuta biex tlesti x-xogħol u troddilhom it-*truck* iżda l-konvenuta baqgħet ma għamlet xejn. L-atturi kellhom jixtru *truck* ieħor biex jinqdew u fetħu din il-kawża għad-danni.

Ir-rappreżentant tal-konvenuta stqarr illi lill-attur kien qallu illi x-xogħol kien sejjer ilestih fi żmien xahar u nofs jew xahrejn, iżda xehed ukoll illi meta l-attur ħadlu t-*truck* biex jaħdem fuqu, it-*truck* ma kienx jimxi, u ma setax jaħdem fuqu għax l-attur ħallihulu 'l bogħod wisq mit-tinda fejn kien jaħdem. Iżda stqarr ukoll illi hu ma ipprovax isuqu, u għalhekk ma jistax igħid jekk fil-fatt it-*truck* setax jimxi jew le. Barra minn hekk, xehed ukoll Eliseo Muscat, *mechanic* imqabbad mill-attur, illi qal illi, qabel ma t-*truck* ittieħed għand il-konvenuta, kien jaħdem sew, għad illi kellu problema żgħir biex iregġa' lura. Muscat qal ukoll illi, meta l-attur qallu illi r-rappreżentant tal-konvenuta kien igħid illi bil-problema fil-*gearbox* ma setax jimmanuvra t-*truck*, u talbu jsewwi l-*gearbox*, hu mar u f'gurnata għamel it-tiswijiet meħtieġa. F'dak l-istadju, iżda, it-*truck* tassew ma setax jimxi għax il-konvenuta kienet żarmatu.

Ir-rappreżentant tal-konvenuta xehed ukoll illi illum ix-xogħol fuq it-*truck* huwa lest u t-*truck* reġa' huwa armat; it-*truck* iżda baqa' għandu — illum imsakkar f'*garage* — għax l-attur baqa' ma marx għalih. Stqarr, iżda, illi meta lesta x-xogħol il-kawża kienet għa nbdiet. Barra minn hekk, il-qorti temmen illi, li kieku tassew huwa minnu illi x-xogħol huwa lest u illi t-*truck* huwa armat, is-soċjetà konvenuta kienet teħles mir-responsabbiltà billi tiddepożita t-*truck* taħt l-awtorità tal-qorti, iżda minn dan ma għamlet xejn.

L-art. 992 tal-Kodiċi Ċivili jgħid illi l-kuntratti għandhom saħħa ta' liġi għal dawk li jkunu għamluhom, u l-art. 993 igħid illi l-kuntratti għandhom jitwettqu *in bona fide*, u jobbligaw mhux biss għal dak li jingħad fihom iżda wkoll għall-konsegwenzi kollha li għib magħha l-obbligazzjoni.

Is-soċjetà konvenuta ntrabtet illi tlesti x-xogħol fuq it-*truck* fi żmien ta' mhux aktar minn xahrejn; minflok, it-*truck* zammitu għal snin sħaħ u għadha ma radditux lil sidu. Jekk hu minnu illi t-*truck* meta ttieħed għand il-konvenuta ma kienx jimxi — ħaġa li l-qorti ma temminhiex — setgħet garritu għal post fejn seta' jsir ix-xogħol fuqu, bħal ma garritu mill-post fejn tħalla sal-*garage* fejn qiegħed illum.

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-konvenuta għalhekk naqset mill-obbligazzjonijiet li ntrabtet bihom meta aċċettat l-appalt mogħti mill-attur, u għandha twieġeb għad-danni li garrbu l-atturi minħabba f'dan in-nuqqas.

Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti tilqa' l-ewwel talba ta' l-atturi billi tgħid illi s-soċjetà konvenuta naqset milli tlesti x-xogħol li ntrabtet li tagħmel saż-żmien li bih intrabtet, u għalhekk għandha twieġeb għad-danni li garrbu l-atturi. Tordna illi l-kawża tkompli tinstema' għall-għanijiet tat-talbiet l-oħra.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----